

شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ كەلبەتى

”شىنچياڭ قۇربلىسنا تىكە ات سالىسقاندېغىمىزدى زور ماقتانىش سەزىنەمىز“

— ورتالىق پەن مەملىكەت ورگاندارىنىڭ، ورتالىققا قاراستى كاسپيورىنداردىڭ 10 ـ توپنا شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ قىزمەتىنى قورىتىنىدالاۋ، ماداقتاۋ ـ سىلاۋ جانە ورتالىق پەن مەملىكەت ورگاندارىنىڭ، ورتالىققا قاراستى كاسپيورىنداردىڭ 1۱ ـ توپنا شىنچياڭغا كۈمەكتەستەن كادر ـ دارىندىلار ىن قارىسى الۋ جىنالىسىنان «ستەلىك

تەسۋگە كەلگەن كادىرلار ـ دارىندىلار رەتمەن ۇشاق باسپالدايمانن ءتۇستى، كوپىشلىكتىڭ جۇزىنەن كۇلكى مەسىپ، قول تەلەفوندارىمەن وسى ءبىر ۇمىتىلد ـ ماس ءساتتى ەستەلىككە ءتۇسىردى .

بىرنەشە ساعاتتان كەيىن قارىسى الۋ جىنالىسنىڭ شىمىلدىعى اشىلماق . ورتالىققا قاراستى ورىنداردان 10 ـ توپتا جانە 1۱ ـ توپتا شىنچياڭغا كۈمەكتە ـ ستەن كادر ـ دارىندىلار جىنالىسى الاڭىنا ەرتە كەلدى، وىناقى دا شادىمان مۇزىكا ءۇنى ىشىندە كوپىشلىكتىڭ كوڭىل كۇيـ ـ لىمرى كۈتەرىڭكى بولدى، جاپا ـ تاراما ـ عاي توپىتىق سۇرەتكە ءتۇسىپ، ءوزارا امانداسىپ، قىزۋ اڭگىمەلەستى .

دۋ قول شاپالاق ءۇنى ىشىندە شىنچياڭغا كۈمەكتەسكەن 10 ـ توپتاعى وزات كوللەكتىۋ ۋاكىلدەرى مەن وزات جەكەلەر زەر باۋ اسىنىپ، كۇلمىسىرى نىسق قادامىەن ءتوراعالار مىنبەسىنە شىعبى، داڭققا ۋاكىلدىك ەتەتىن سىبلىقتى، مەدالدى تاپسىرىپ الدى . شىنچياڭا كۈـ ـ مەكتەسكەن كەزەدە قالتقىسىز ۇلەس قوسقان ولار ءدال وسى ساتتە جارقراغان شوق جۇلدىزعا اينالغان ەدى. دۋ قول شاپالاق ءۇنى كوپكە دەپىن تولاستامادى . شاپالاق ءۇنى شىنچياڭغا قالتقىسىز ۇلەس قوسقان 10 ـ توپتاعى كادىرلارعا ارنالادى؛ شاپالاق ءۇنى شىنچياڭغا كۈـ ـ مەكتەستەن 1۱ ـ توپتاعى كادىرلاردىڭ جىگەرلەنە ۇمتىلعان كۇرەسكەرلىك بەيـ ـ نەسىن ايگىلەيدى .

”بىر رەتكى شىنچياڭ ساپارى، شىنچياڭغا دەگەن ومىرلىك سۇيسپەنىشـ ـ لىك. ايرىلۋ اياقتاعاندىقتى اڭھار تاپايدى، ’شياڭمالىقتار‘ ءبىرىنىڭ ءزىن بىرى باسىپ جالعاستىرا ىستەپ، شىنچياڭنىڭ ەمدەۋ،

جاڭا ءاۋىر، جاڭا جورىق، جاڭا ۇلى ءس

۱۹۷۱-يىلى

”شىنچياڭدا ءسلام ءدىنىن جۇڭگوشالاندىرۋ بەتالىسنا تاباندى

بولۋ“ ءىلمىي تالىقى ءماجىلىسى اشلىدى

تەرەڭدەتپ، شىنچياڭدا ءسلام ءدىنىن جۇڭگوشالاندىرۋ ۇلگىسىن، مەھانىزمىن، جولىن جانە ءادىسىن زەرەتتەۋدى ۇزدىكـ ـ سىز ىلگەرىلەتپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك شىنچياڭ قۇرۇعا دەپ بەرۋ كەرەك .

ەلزات احمەتجان بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: شىنچياڭدا ءسلام ءدىنىن جۇڭگوشالاندىرۋ بەتالىسنا تا ـ باندى بولۋ شىنچياڭنىڭ قوعام ورنىقـ ـ تىلغى مەن باياندى تىنىشىغىنا سايا ـ دى. شىنچياڭدا ءسلام ءدىنىن جۇڭـ ـ گوشالاندىرۋ بەتالىسنا باستان ـ اياق تاباندى بولپ، ءدىندى سوتسىيالىسـ ـ تىك قوعامعا ۇيلەسۋگە بەلسەنە جەتكـ ـ تەۋ كەرەك. ساياسىي جەتەكشىلىكتى كۇشەيتۋگە كۇش سالىپ، ءسلام ءدـ ـ نى يەدىيالىق قۇرىلىسنى شىكەرلەي ورسىتەتۋ؛ وزىنە سەنۋگە، دەرىبىس بولۇعا تاباندى بولۇعا كۇش سالىپ، ءسلام ءدىنى مادەنيەت قۇرىلىسىن ورسىتەتۋ؛ داۋىرلىك دامۋ اياق السىنا تىعزىلەسۋگە كۇش سالىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزاماندىلارعا ىرىقـ ـ تىلىقپەن سايكەسۋ كەرەك .

وسى رەتكى تالىقى ءماجىلىسىن ورتالىق سوتسىيالىزم شۇبەۋىنى باس بولپ ۇيىمداستىردى، اۋتونوميالى را ـ يوندىق پارتكوم بىرلىكسپا ءبولمى مىندەتتە الپ وتكىزدى. ياك فامپىڭ، ابىدۇرقىپ ءتومۇرنىياز، جىڭ شياۋ جۇن، پىڭ ۇچىڭ قاتارلى ەل ىشىنىدەگى 20 نەشە ءدىن ءىلمىى مامانى، وقىمىسـ ـ تىسى ماجىلىسكە قاتناستى ءارى ءسوز سويلەدى .

«شىنچياڭنىڭ جاپايي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام قۇرۇ شەجرەسىن» قۇراستىرۋ قىزمەتى باستالدى

انى رايوندىق پارتكومنىڭ، ۇكەمەتـ ـ نىڭ قىزمەت ورنالاستىرۋى بويىىشا، قۇراستىرۋ قىزمەتىنى تىخىملىقتى ىلـ ـ گەرلەتەۋ كەرەك .

ءماجىلىس بىلاي دەپ باسا دا ـ رپىتەدى: ءبىز بەتالىستى ويداعىداي يگەرىپ، اتاۋلى شەجرەنى تارىخىي شەجرەنىڭ سارا تۋىندىسى ەتىپ قۇراستىرىپ شىعۇعا كۇش سالۋىمىز كەرەك. قۇراستىرۋدىڭ زاڭدىلىغىن دۇرىس يگەرىپ، شى جىنپىڭ جول ـ داستى ۇنىقتى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ شوغىرلى ءبىر تۇتاس باسشىلىغىن باستان ـ اياق ايگىلەپ، جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋدى شەجرە كىتاپتى قۇراستىرۋدىڭ ءارقايسى جاقتارىندا، جالپى بارىسىندا دايەكتىلەندىرىپ، شىنچياڭنىڭ بۇكىل ەلىمەن بىرگە جاپايي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام قۇرغان تارىخىي بارىسى مەن ۇلى جە ـ تستىكتىەرىن شەجرە كىتاپ فورماسىندا دا جان ـ جاقىتى، شىنايى، جۇيەلى ەس ـ تەلىككە الاتىن كەلەلى مادەنيەت يىنجە ـ نەرباسى. قۇراستىرۋ قىزمەتى جوسپار بويىىشا 2024 - جىلى ۱2 - ايدىڭ سوڭـ ـ نان بۇرىن ورىندالپ بولادى .

اۋتونوميالى رايوندىق پارتكۈم ـ نىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ۇگىت ءبولمـ ـ نىڭ باستىعى ۋاڭ جىيانشىن قۇراسـ ـ تىرۋدى باستاۋ ماجىلىسىنە قاتناستى ءارى ءسوز سويلەدى، اۋتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ءتوراعاسى لىۋ سۇشى ماجىلىسكە قاتناستى .

ءماجىلىس بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جاپايي دوڭگەلەك داۋ ـ لەتتى قوعام ورناتۋ — جۇڭخۇا ۇلتـ ـ نىڭ دامۋ تارىخىنداعى بۇرىن بولپ كورىلمەگەن ۇلاعاتتى ۇلى ءس، وسى شۇغىلالى بارىستى ادالدىقپەن ويداعىداي ەستەلىككە اۋدىڭ، جان ـ جاقىتلى ويداعىداي بەينەلەۋ ـ دىڭ ءمانى زور، بورىشى داڭقتى . باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ تارىخىي شەجرە قىزمەتى جونىندەگى ماڭغـ ـ دى بايىمدىۋنىڭ رۇخىن شىكەرلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، ساياسىي دەڭگەبىدى جوعارىلاتىپ، ماڭغزىدى ءمانىن جەتە تانىپ، ورتالىقتىڭ ورنـ ـ لاستىرۋىنا، تالابىنا ساي، اۋتونوميـ ـ

رىلەيمەن، شىنچياڭ قۇرىلىسنا تىكە ات سالىسقانىمىدى ايرىقشا ماقتان سە ـ زىنەمىن“ .

”شىنچياڭغا كۈمەككە كەلگەن كادر رەتىندە، شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ جاۋاپـ ـ

كەرىشلىگىن ارقالاپ وتىرمىن، مەن ساقا ـ داي سايالىنىپ، شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ قىزمەتتە جەدەل كىرىسەمىن“ .

”ورنالاستىرۋ بويىىشا مەن حوتانعا بارىپ وقۇ ـ اعارتۋ قىزمەتمەن شۇغىلدا ـ نامەن، مەن ۇيىمنىڭ ءۇمىتىن، ءسوزسىز، اقتاپ، حوتاننىڭ وقۇ ـ اعارتۋ ىستەرىنىڭ دامۇىنا تيەسىلى ۇلەسىمدى قوسامىن“ .

جاۋاپكەرىشلىكتى كۈكەيدە تولىغانمەن، شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ قىزـ ـ مەتىم ءالى اياقتاعانى جوق، كوپتەگەن قىزمەتنى قايتىپ بارغاننان كەيىن تاغى دا جالعاستىرا ىستەيمىن“ ، - دەدى شىنچياڭغا 10 ـ توپتا كۈمەككە كەلگەن كادر، - دارىندىلار جاپا ـ تاراما ـ عاي مىنالاردى ءبىلدىردى: شىنچياڭغا ءدال ۇاعىنىدا كەلىپ، شىنچياڭغا 10 ـ شارۋاشلىغى، اۋىل ـ قىستانق مېيىستىرلىگى مال شارۋاشلىق مال شىياڭگەرلىگى مەكە ـ مەسى جەم ـ شۇپ باسقارماسنىڭ ەكىند ـ شى دارەجەلى تەكسەرىپ ـ زەرتتەۋشـ ـ سى خۋ يكۇن .

شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ قىزمەتى دەگە ـ نىمىز بورىش، تولسىپ ـ جەتلەۋ، سۇيىسـ ـ پەنىشلىك، ونان دا ماڭغزدىسى، جاۋاپكەر ـ شلىك . ورتالىققا قاراستى ورىنداردان 1۱ ـ توپتا شىنچياڭغا كۈمەككە كەلگەن كادر ـ دارىندىلار جونىىنەن العاندا، شىنچياڭغا اياق باسقان سول ءبىر ساتتەن باستاپ جاڭا جورىق باستالدى، جاڭا جوبا داينـ ـ دالۋ الدىندا تۇر دەگەندىك .

”بىلەك سىبانا قايراتانا ىستەپ، بوران ـ شاشىندا دا بوگەلەي العا لىكە ـ جەتەكشىلىگىندە، جاڭا ءبىر توپتاعى شىنچياڭغا كۈمەككە كەلگەن كادىرلار، ءسوزسىز، قىزمەت ورنىن شەپ رەتىندە ساقتاپ، قىزمەتىن كاسىپ رەتىىندە ىستەپ، ۇلەس قوسۋدى تيەسىلى جۇمە ـ سى رەتىىندە قاراپ، بەل شەشە كىرد ـ سىپ، ىفلاسى قويىپ، نامىر تارتىپ، ءار ۇلت كادىرلارىمەن، بۇقاراسىمەن جاپا ـ ماشاقاتتى بىرگە وتكىەرىپ، بىلەك بىرىكـ ـ تىرە كۇرەسى جۇرگىزىپ، جاقىسى ”شىنچياڭدىق“ بولپ، ”شىنچياڭ ءسىن“ ويداعىداي ىستەپ، ”شىنچياڭ دانەكەرىن“ ويداعىداي بەكەمدەپ، شىنچياڭغا باعىتـ ـ تامالى كۈمەكتەسۇ سىندى وسى جاڭا ءومىر سانخاسىندا شۇغىلالى ناتىجە جارا ـ

شىنچياڭدىكى بىر كۆرەس جۇرگىزۋ، 1۹۷۱-يىلى

كۈنە دوستى اتىاندىرىپ، جاڭا ادامداردى قارىسى الدىق، وسى ساتتە، شىنچياڭداغى ءار ۇلت كادر، بۇقاراسىنىڭ كوڭلىىندە قىيامستىق سەزم دە، تەبىرە ـ نىسى تە بار . ءبىز وتكەندەگى ءاربىر توپتاعى شىنچياڭغا كۈمەككە كەلگەن كادىرلارمەن ۇقىساس، ورتالىق ورىندارد ـ نان 1۱ ـ توپتا شىنچياڭغا كۈمەككە كەلگەن كادر ـ دارىندىلاردىڭ دا، ءسوز جوق، شىنچياڭدى مەكەنى رەتىىندە بۇ ـ قارانى جان اشىر ـ جاقىندارى رەتىىندە قاراپ، 25 مىلليوننان استام تىيانشان ۇلانـ ـ دارىمەن تىعىز نىتىماقتاسىپ، تىزە قوسا

شىنچياڭغا كۈمەككە كەلگەن كادر ـ دارىندىلاردىڭ شىنچياڭغا كەلىپ قىزمەت ىستەۋى ءدال ۇاعىنىدا بولدى، زور سى ـ كەرىلك كورسەتە الادى. باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ، پارتيا ورتالىق كومپەتەتـ ـ نىڭ ءۇمىتى مەن ماڭغزىدى تاپسىرىماسىن ارقالاپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنچياڭدى باسقارۋ جالپى جوباسىنىڭ

جاڭا داۋىردەگى جاڭا جورىققا قول ۇستاسا نيەتتەس بولپ، كورىڭكى شىنچياڭدى بىرگە قۇرايىق

ءمان بارىپ، ءبىر قىدىرۋ ماڭغزىدى ءسوز جارىلاپ، ءبىر قىدىرۋ ماڭغزىدى نۇسقاۋ بەرىپ، ءبىزدىڭ جاڭا داۋىردە شىنچياڭغا باعىتامالى كۈمەكتەسۇ قىزمە ـ تىن ويداعىداي ىستەۋىمىزگە ايقىن العا باسۋ بەتانلىسىن نۇسقاپ، ءتۇبىرلى بويىسۇنۇ ۇلشەمىن ازىرلەپ، قۇدىرەتتى قوزعاۋشى كۇش ۇستەدى. ورتالىق پەن مەملىكەت ورگاندارى، ورتالىققا قاراستى كاسپيورىندار ”مەمەلكەتنىڭ زور ءسىىن“ ەستە بەرىك ساقتاپ، شىنچياڭ قىزمەتـ ـ نىڭ ماڭغزدىلىغىن سىرتاەگىيالىق جانە جالپى جاعىداي يىگىنىەن تانىپ، شىنچياڭغا باعىتامالى كۈمەكتەسۇ قىزمەت تەبىنىن كۇشەيتىپ، شىنچياڭغا باعىتامالى كۈمەكتەسۇ قىزمەت مەھانىزىـ ـ مىن كەمەلدەندىرىپ، دارىندى، سايا ـ سات، كاسىپ سالاسى، نىسان، قارجى سياقتى جاقتاردان شىنچياڭغا پارمەندى قولداۋ كورسەتپ جانە كۈمەكتەسىپ، شىنچياڭنىڭ ءتۇرلى ىستەرىنىڭ دامۇىنا قۇاتتى قوزعاۋشى كۇش جانە ومىرشەڭ ـ دىك كۇش ۇستەپ، پارتيانىڭ باسشىلىغى مەن سوتسىيالىستىك ءتۇزىمنىڭ اىزالدىلە ـ مەن تولقى ايگىلەدى .

ۇاقىت كۇرەسكەرلەردىڭ نىزىنە كۇا. ”تاپچىلھاس قوسىن“ قالىدىرىپ كەتەۋ ءۇشىن، ولار كوپ جىلدىلاردان بەرى توپتاعان قىمباتتى تاجىربىبەلەرىن ءوز باسىنان ونەگە كورسەتپ، بار ونە ـ رىن اياماي ۇيرەتىپ، قالتقىسىز بولسىـ ـ

تى؛ جوعارى ساپالى تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ بايانداماسىن جازۋ ءۇشىن، ولار ماشاقاتـ ـ قا باس يىمەي، قىيىنشىلىقتاردى جەڭىپ، ءۇرتىس نەشە اي بويى نەگىزگى ساتى الدىڭغى شەبىندە شاپقىلدى؛ كەلەلى نىـ ـ سانداردى سايكەستىرىپ تىياقتاندىرۋ ءۇشىن، ولار دانەكەر بولپ، جوعارى ـ

□ انار بۇلت \ شىنچياڭ گازەتىنىڭ ءتىلىشى جاڭ لەي

بۇل ءبىر قوس باعىتتاعى ءوزارا ۇمتىلسى .

7 ـ ايدىڭ 18 - كۇنى كەشتە، ورتا ـ لىق پەن مەمەلكەت ورگاندارىنىڭ، ورتا ـ لىققا قاراستى كاسپيورىنداردىڭ 10 ـ توپتا شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ قىزمەتىن قورتىتىد ـ لاۋ، ماداقتاۋ ـ سىلاۋ جانە ورتالىق پەن مەمەلكەت ورگاندارىنىڭ، ورتالىققا قاراستى كاسپيورىنداردىڭ 1۱ ـ توپتا شىنچياڭغا كۈـ ـ مەكتەستەن كادر ـ دارىندىلار ىن قارىسى الۋ جىنالىسى ۇرىمجىدە وتكىزىلدى .

پارتيا ورتالىق كومپەتەتىنىڭ ءۇمىد ـ تىىن، ماڭغزىدى تاپسىرىماسىن ۇستىىنە العان، شىنچياڭداغى ءار ۇلت حالقىنىڭ كۈكەي تەستى ءۇمىتىن ارقالاعان ورتا ـ لىققا قاراستى ورىنداردان شىنچياڭغا كۈـ ـ مەكتەستەن جاڭا ءبىر توپ كادر ـ دا ـ رىندىلار تىيانشان الاپىنا اتتانىپ، تەرلە ـ رىن توگىپ، بار ىقىلاستارىن، بار كۇش ـ تەرىن سالىپ، ءس جۇزىندىك ارەكەتتە ـ رىمەن ”وتباسىن قىىپ وتانعا قىزمەت وتەۋ، ادالدىقپەن جاۋاپكەرىشلىك ارقالاۋ، نىتىماقتاسا ۇلەس قوسۇ، جاڭا ـ لىق اشا ەكىنىدەي ىلگەرلەۋ“ سىندى شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ رۇخىن امالياىتتا اى ـ گىلەدى .

ساعات 18 مولشىرىندە ورتالىققا قا ـ راستى ورىنداردان 1۱ ـ توپتا شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇگە كەلگەن كادر ـ دارىندىلار وتىرعان جولاۋشىلار ۇشامى جەرگە باياۋ قوندى، ءسويتىپ شىنچياڭغا كۈمەكتەسۇ جاڭا چىكاياسىنىڭ بەتاشارى اشلىدى .

سول ارادا دۋ قول شاپالاق ءۇنىـ ـ نىڭ كۈتەرلىۋىمەن، شىنچياڭغا كۈمەكـ

□ گازەتىمىزدىڭ شولۇشىسى

قاۋىن ـ قارىبىز، جەمەسى ـ جىدەكتىڭ حوش ءيىسى اڭقىپ، اۋەلەتتە ءان شىرقالىپ، ءبي بىلەندى. تۇتاس شىنچياڭدا جوعارىندان تۈمەنگە دەيىن زەيىن ـ زەرەنى، كۇش ـ قۇاتتى شو ـ مىرلاندىرىپ جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسـ ـ زامانداىندىرۋدىڭ شىنچىياڭ تىاراۋىن جازعان نۇستا، ورتالىق پەن مەمەلكەت ورگاندارىنىڭ، ورتالىققا قاراستى كاسپيو ـ رىنداردىڭ 10 ـ توپتا شىنچياڭغا كۈمەكـ تەسۇ قىزمەتىن قورىتىنىدالاۋ، ماداقتاۋ ـ سىلاۋ جىنالىسى جانە ورتالىق پەن مەمـ ـ لەكەت ورگاندارىنىڭ، ورتالىققا قاراستى كاسپيورىنداردىڭ 1۱ ـ توپتا شىنچياڭغا كۈمەكتەستەن كادر ـ دارىندىلار ىن قارىسى الۋ جىنالىسى سالتاناتپەن اشلىدى . بۇنىڭكى شىنچياڭنىڭ جاراسمىدىلغى مەن گۇلدەنىپ ـ كوركەيۋىن، ورتالىق پەن مەمەلكەت ورگاندارىنىڭ، ورتالىققا قاراستى كاسپيورىنداردىڭ زور كۇشپەن قولداۋىنان بولە قاراۋعا بولمايدى، شىنچياڭغا كۈمەكتەسكەن كادىرلاردىڭ، دارىندىلاردىڭ قالتقىسىز ۇلەسىىنەن بولە قاراۋعا بولمايدى، شىنچياڭغا باعىتامالى كۈمەكتەسكەن تەرەڭ سۇيسپەنىشلىك، ۇلكەن ماحاببات شىنچياڭداغى ءار ۇلت كادر، بۇقاراسىنىڭ كوڭلىىنىدە وشپەس ورن الدى .

شىنچياڭغا باعىتامالى كۈمەكتەسۇ — شىنچياڭنىڭ قوعام ورنىقىلىغى مەن باياذ ـ دى تىنىشىتىق باس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۋداغى ماڭغزىدى شارا. باس شۇجى شي جىنپىڭ پارتيا مەن مەمەلكەت ىستە ـ رىنىڭ جالپى جاعىدايىن كوزدە ۇستاي وتىرىپ، شىنچياڭغا باعىتامالى كۈمەك ـ تەسۇ قىزمەتىنە باستان ـ اياق وسكەلەڭ